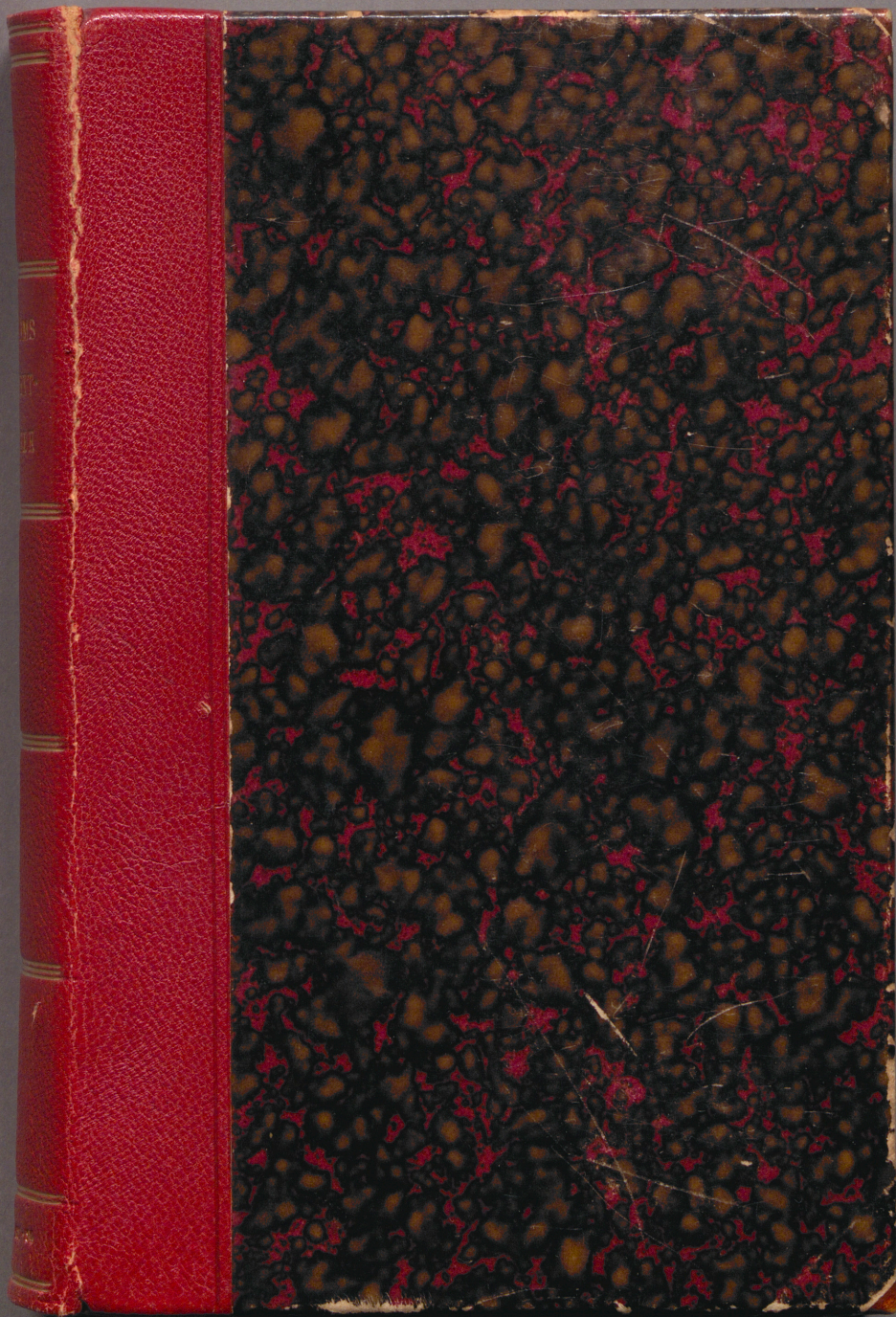

Djamileh : Opera-comique i 1 akt.

Gallet, Louis

81 Az Operatext-bibliotek, Looströms. 4.

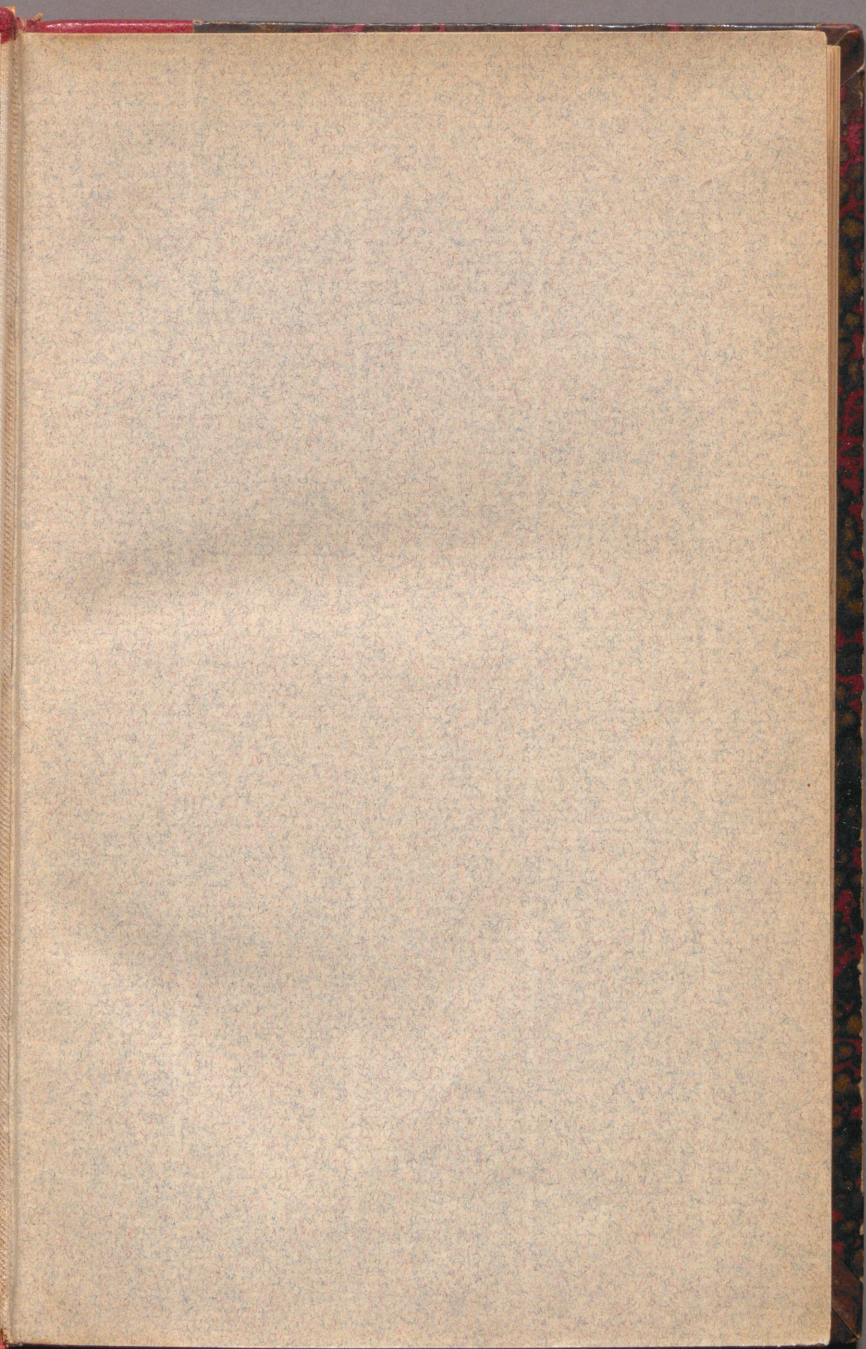

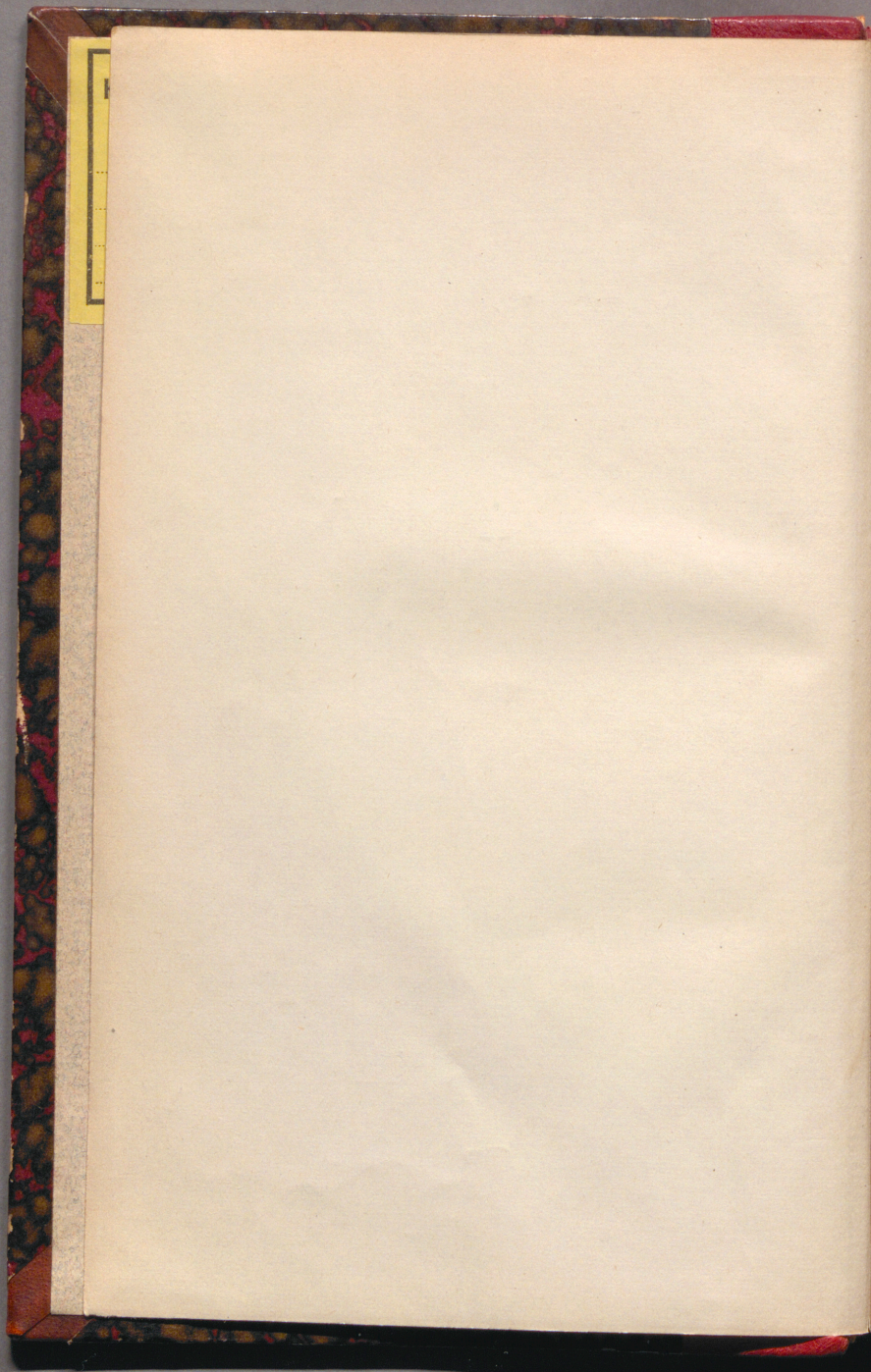
Kongl. Biblioteket.
STOCKHOLM.

Pitt Sv.

Dram

Saml.

LOOSTRÖMS OPERATEXT-BIBLIOTEK
N:o 4.

DJAMILEH

OPERA-COMIQUE I EN AKT

AF

LOUIS GALLET

MUSIK

AF

GEORGES BIZET

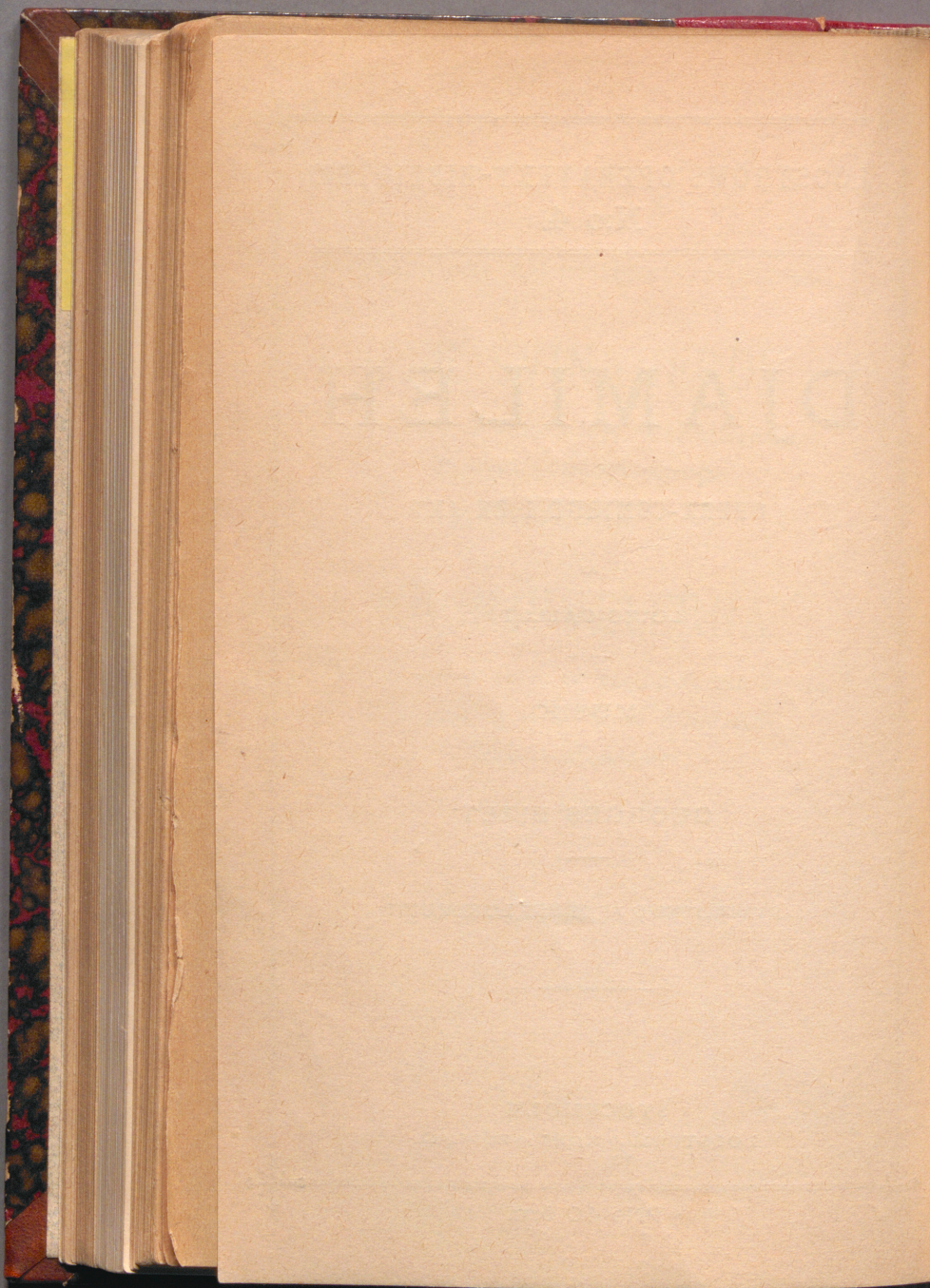

ÖFVERSÄTTNING AF ERNST LUNDQUIST

STOCKHOLM
LOOSTRÖM & KOMP:s FÖRLAG.

Pris 40 öre.

DJAMILEH

OPERA-COMIQUE I EN AKT

AF

LOUIS GALLET

MUSIK

AF

GEORGES BIZET

ÖFVERSÄTTNING AF ERNST LUNDQUIST

STOCKHOLM
LOOSTRÖM & KOMP:s FÖRLAG.

PERSONER:

Vid första uppförandet spelades

HARUN ..... af herr *C. Lundmark*.
SPLENDIANO, hans intendent..... » » *R. Ohlsson*.
Slafhandlaren ..... » » *J. Grafström*.
DJAMLEH, slafvinna ..... » frkn *S. Ek*.
En almée.

En slaf. Haruns vänner. Slafvinnor. Musikanter.

Händelsen tilldrager sig i Haruns palats i Kairo.

Georges Bizet

föddes i Paris den 25 oktober 1838 och var son af en sånglärare. Redan vid nio års ålder intogs han som lärjunge vid Konservatoriet, der han under sin tioåriga studietid eröfrade det ena priset efter det andra. Han erhöll det s. k. stora romerska priset 1857, efter att nyss i en af Offenbach föranstaltad täfning ha segrat med sin på Bouffes Parisiens uppförda operett »*Le docteur Miracle*». Han styrde nu kosan till Rom, hvarifrån han hemsände en opera »*Don Procopio*», två symfonier, en ouverture: »*La chasse d'Ossian*», och ytterligare en komisk opera »*La guzla de l'emir*». Efter hans hemkomst uppfördes 1863 på Théâtre lyrique hans stora opera »*Les pêcheurs de perles*», hvilken lika litet som den 1867 uppförda »*La jolie fille de Perth*» fann någon synnerlig uppmuntran hos publiken på grund af sina, enligt parisarnes åsigt, alltför wagnerianiserande tendenser. »*Djamileh*», som första gången uppfördes den 22 maj 1872, kommer dernäst i raden af hans verk. Stort erkännande förvärfvade honom den på Padeloup-konserterna gifna ouverturen »*Patrie*». Till Alphonse Daudets dram »*L'Arlesienne*» komponerade han musik, som öfverlevvat sjelfva stycket. År 1875 framträdde han med sin genialiska och originella musikaliska tolkning af Merimées Carmenfigur i och med operan *Carmen*, den enda af hans operor, som hittills uppförts i Sverige och der liksom öfverallt annorstädes hastigt uppsvingat sig till rang af en favoritopera så väl för den mera musikaliskt bildade delen af publiken som för den stora allmänheten. Detta hans popu-

läraste verk skulle också bli hans sista, ty redan samma år — den 3 juni 1875 — borttrycktes han hastigt af ett hjertlidande, sörjd af enka, dotter till Halévy, hans lärare i komposition, och hela den musikälskande samtiden, som knutit stora förhoppningar vid den sällsynt begåfvade unge komponisten.

En sal i Haruns palats i Kairo. I fonden, mellan kolonner af ljusröd marmor och bakom en sprudlande fontän, prydliga gallerverk, hvarigenom man ser den blåa himlen. Solnedgång.

Scen 1.

HARUN. SPLENDIANO. DJAMILEH. KÖR.

(Harun och Splendiano äro inne på scenen. Splendiano sitter nedhukad vid ett lågt bord och skrifer. Harun ligger utsträckt på kuddar och röker tankspridt.)

RODDARE *(på Nilen)*.

Se, solen går ner!
Beslä ditt segel,
Dagens mödor glöm!
Qvällens stjerna ler
Emot sin bild i flodens spegel
Och stämmer sinnet för kärleksfröjd, kärleksdröm!

HARUN *(rökande)*.

I den gyllene dimma,
I skyarna, som simma
Fjärran vid vesterns rand,
Ljusa gestalter flamma,
Fantomer, som stamma
Från drömmarnas land.
Ändlös kedja af lemmar unga
På rosenbäddar gunga.
Jag ser dem glida fram.
Snöhvitt formerna blänka,
Dyka upp och sig sänka
I moln af gyllne dam.

(Försjunker i drömmar. Splendiano har småningom slumrat in. Djamilch kommer in genom en sidodörr, stannar ett ögonblick bredvid Harun, som ej märker henne, går derefter ut, efter att ha kastat på honom en blick full af ömhet.)

RODDARE (på afstånd).

Se, solen går ner — — — o. s. v.

Scen 2.

SPLENDIANO. HARUN.

HARUN.

Splendiano! — Tala om för mig, hvad du drömde nyss.

SPLENDIANO (yrvaken).

Har jag sofvit?

HARUN.

Som ett murmeldjur. — Hvad är det för papper du har på bordet der?

SPLENDIANO.

Våra räkenskaper. Ni har utnämnt mig till er intendent, jag måste väl — —

HARUN.

Kan jag då inte få ruinera mig utan räkenskaper?

SPLENDIANO.

Jo, om ni så vill, det är den enklaste sak i verden. Ni tycker om utsökta viner — (*jovialiskt*) det kan jag inte förtänka er — vackra hästar, spel, med ett ord, alla ruinerande nöjen. Om ett år är ni fattig som Job.

HARUN.

Du suckar? — Ett års oberoende och lycka! Hvem kan smickra sig med att vara så rik som jag? Och om ett år, då jag gifvit ut min sista sekin, skall jag gladt gå mitt öde till mötes.

SPLENDIANO.

Hvad skall ni då göra?

HARUN.

Kasta mig i Nilen.

SPLENDIANO (*protesterar*).

Åh nej!

HARUN.

Sedan jag först skjutit dig för pannan.

SPLENDIANO.

Hvad behagas?

HARUN (*lugnt*).

Har du inte lofvat att följa mig i onda sëm i goda dagar?

SPLENDIANO.

Jo, ursäkta — att följa er, men inte att gå före er. Och då ginge jag ju före er, om ni — — — pang! (*gör en gest, som om han satte en pistolmynning för pannan*).

HARUN.

Pultron! — Hvar är Djamileh?

SPLENDIANO (*pekar åt sidorummet*).

Der inne förmodligen. Glad och troende på er kärlek som vanligt — och det är dumt af henne.

HARUN.

Hvarför det?

SPLENDIANO.

Derför att hennes tid är ute. Ni behåller ju inte edra favoritslafvinnor längre än en månad.

HARUN.

Har hon redan varit här en månad?

SPLENDIANO.

Ja, på dagen.

HARUN.

Det hade jag glömt. Det är första gången det händer mig.

SPLENDIANO.

Skulle ni händelsevis vara kär i henne?

HARUN.

Du skämtar! Afskeda henne, efter tiden är inne. Jag skall ge henne en present — ja, t. ex. det här perlhalsbandet, som jag köpte i morse — sedan, då du blir ensam med henne, skall du ge henne respass och skaffa mig en annan slafvinna.

SPLENDIANO.

Ja, vår slafhandlare kommer just i qväll.

HARUN.

Det är bra.

SPLENDIANO.

Och nu har jag ett förtroende att ge er.

HARUN (*missbelåten*).

Är det långt?

SPLENDIANO.

Tre ord. Jag är kär!

HARUN.

Du?

SPLENDIANO.

Ja.

HARUN.

Den åkomman måste du kurera.

SPLENDIANO.

Jag vet redan botemedlet.

HARUN.

Och det är?

SPLENDIANO.

Djahmileh!

HARUN.

Nej, hvad säger du? Du älskar henne?

SPLENDIANO.

Som en galning. Ni är väl inte ond på mig för det?

HARUN (*ett ögonblick tankfullt, sedan gladt*).

Nej, inte det ringaste. Djahmileh är fri om en timme. Älska henne så mycket du vill!

SPLENDIANO (*som observerat honom*).

Är det ert allvar? Ni sade nyss ett ord, som oroade mig.

HARUN.

Hvad då?

SPLENDIANO.

Ni förvånade er öfver, att tiden redan var inne att afskeda Djahmileh. Det der hade en viss bismak af kärlek. Skall ni inte komma att sakna henne?

HARUN.

Inte alls.

Duo.

SPLENDIANO.

Tänk er väl för! För en knapp, som ännu drömmer,
Behöfs en enda droppe regn, en stråle ljus.
I djupet af ert hjerta, mörkt som Dödens hus,
Ett kärleksfrö så spädt kanhända ock sig gömmer,
Som endast väntar på
En qvinnas blick så blå.

HARUN (*spefullt*).

Din narr, hvad jollrar du om regn och solsken så?
Min själ en öken är. Skörd kan den aldrig bära,
Om en blomma der göms, behöfs det på min ära,
Att locka henne fram ur mörkrets djupa graf,
Mer än en droppe regn, min vän — — ett haf!

SPLENDIANO.

Inte sant, Djamilch är vacker?

HARUN.

Hon kom för snart, eller ock alltför sent.
Ty värr, för flygtig kärlek ej fins annat val,
Hon undanträngas skall af en rival.

SPLENDIANO (*ifrigt och belåten*).

Skall hon —?

HARUN.

Ja visst!

SPLENDIANO.

Och hvem är rivalen, säg?

HARUN.

Den man väntar!
Den, som komma skall en dag
Och som slumpen har oss lofvat,
Har vår fantasi begåfvat
Med förtrollande behag.

Ensemble.

Ja, den som komma skall — — — o. s. v.

SPLENDIANO (*gnuggar händerna*).

Allt går bra!

HARUN.

Djamilch må bli din! Och den andra —
Välj du för mig, min vän!

SPLENDIANO.

Mitt val ni torde klandra — —
 Slafvinnan — —

HARUN.

Din smak är god, jag böjer mig för den.

1.

Du önskar veta, om helst jag tager
 En judinna, eldig och varm,
 Formskön grekinna, så stolt och fager,
 En mauresk med svällande barm?
 På mitt hjerta de ej intryck göra,
 Det är kallt och dödt för längese'n.
 Hur än du må i askan röra,
 Det tändes ej igen.

Hvad jag älskar är ej en qvinna,
 På slump jag gör bland dem mitt val;
 Jag älskar känna hjertat brinna,
 Jag älskar kärleken sjelf, dess fröjd och qual.

2.

Vinpokalen, till läppen sluten,
 Mig ständigt samma njutning ger,
 Om af ädelt guld den är gjuten
 Eller danad af simpelt ler.
 En rubinprydd bägare, som blänker,
 Fyld med vin, som är dufvet — nej, tack!
 Om kärlek doft åt vinet skänker,
 Hvad rör mig då kärlet, hvarur jag drack!

Hvad jag älskar — — — o. s. v.

SPLENDIANO (*gnuggar händerna*).

Ni talar bra! Jag kan edra känslor blott gilla.
 De för min plan ej passa illa.
 Ja, minsann! jag ej klaga bör.
 Djamileh! Du mig snart tillhör!

Ensemble (glädtigt).

Den, som komma skall en dag — — o. s. v.

(Djamileh inträder tankfull).

HARUN *(till Splendiano, gör tecken åt honom att tåga).*

Det är hon! Gå och låt servera qvällsmåltiden!
Och sedan — du vet — —

SPLENDIANO *(sakta).*

Ja, ja. *(afsides i det han går)* Tänk, om han älskade henne!

Scen 3.

HARUN. DJAMILEH.

(Djamileh kysser Haruns hand, som denne räcker henne, hon kommer nedåt scenen.)

HARUN.

Hvad du är blek, min Djamileh!
Säg hvarför är blicken ej klar!
Hvadan detta moln på din panna,
Der en stråle än dröjer kvar?

DJAMILEH.

En dröm mig skrämde.

HARUN.

Mitt barn! *(kysser hennes panna).*

DJAMILEH *(glädjestrålände).*

Din kyss allt skingrat har.

HARUN.

Du har drömt?

DJAMILEH.

Fjärran såg jag hafvet sig sträcka,
 Sjuda vildt rundt omkring mig.
 Längtansfullt ville armarna jag räcka
 Efter dig, min Harun, efter dig.
 Vreda vågorna sig häfde,
 Kinden blef af skummet våt,
 Och hafvets dån ljudet qväfde
 Af min jemmer och min gråt.

HARUN.

Toka!

DJAMILEH.

Harun, du har rätt, jag var kanhända tokig.
 Ty i mitt qualda bröst
 Ljöd som en anings röst — — —

HARUN (*afsidet*).

Männ' denna aning henne spår
 Hvad henne förestår?

DJAMILEH.

Men din kyss allt förjagat.
 Jag nu ej räds för min dröm,
 Och jag mig ångrat, att jag klagat,
 Ty nu din stämman är än mera mild och öm.

HARUN (*drar sig litet ifrån
 henne, afsides*).

Hon mig älskar! Stackars barn!
 (högt, medan Splendiano kommer in igen, följd af
 slafvar, som bära och duka fram qvällsmåltiden).
 Låt allt i glädje sig vända!
 Låt ditt öga en solglimt mig sända!
 Glöm också
 Den meningslösa dröm, som ett tvifvel kunnat tända,
 Djamileh, kom nu hit, sätt dig här!
 Se'n till bords låt oss gå!

Scen 4.

DE FÖRRE. SPLENDIANO.

SPLENDIANO (*förtjust*).

Välän, till bords!

Ensemble.

HARUN.

Allt grubbel helst jag låter fara.
 Att framtidsgåtor uppenbara
 Ingen glädje mig beskär. }
 Allting vill jag glömma,
 Det röda vin må strömma!
 Blott stundens fröjd jag begär.

SPLENDIANO.

Min kärlek snart skall jag förklara.
 Kanske än en timme bara,
 Och se'n ej mer mig längtan tär.
 Vinet må i floder strömma,
 Uppväcka känslor så ömma
 Hos den jag håller så kär.

DJAMILEH.

Ack, drömmar liksom strömmar fara,
 Det var en villa bara,
 Nu jag åter lycklig är.
 Hans blick, hans ord, de ömma,
 Ljufliga löften gömma —
 Ja, han mig håller kär!
 (*Splendiano har fyllt bägarna*).

HARUN (*för Djamileh till bordet*).

Jag önskar se dig lycklig, min Djamileh!
 Men säg, om ej din lycka
 Af mig begär något mera ännu?

DJAMILEH (*förvånad*).

Hvad kan jag önska mer?

HARUN.

Att blifva fri!

DJAMILEH (*okonslladt*).

O, nej!

Jag ingen önskan mer kan nära
 Än att få stanna här hos dig.
 Kan bättre lott jag väl begära
 Än den, som ödet unnat mig?
 All min fruktan har nu försvunnit,
 Och mitt lugn har jag återvunnit.
 Min frihet här jag saknar ej,
 Nej, nej! (*de sätta sig*).

SPLENDIANO.

Hvilka herrliga stunder vårt lif innesluter,
 Då bordets fröjd man njuter
 Och ser verlden genom slipadt glas så här!
 (*håller upp sitt glas för ögonen.*)

HARUN (*till Djamileh*).

Ja, han har rätt. Så drick då, min ljufva,
 Drick blodet af eldig drufva
 Och dränk nu alla sorger der!

DJAMILEH.

Alls ingen sorg min själ kan bränna,
 Och för att säll och nöjd mig känna
 Behöfs blott, att hos dig jag är.

HARUN.

Men försmår du mitt vin
 Med sin glans af rubin,
 Kanske mer för en sång du är böjd?
 Då din englaröst klingar,
 Ger den vingar
 Åt vår stämning och adlar vår fröjd.

DJAMILEH.

Välan, att din vilja göra
Är min pligt, är mitt kall.

SPLENDIANO (*som gått efter en luta,
på hvilken han preludierar komiskt*).

Ja, snart skall din sång han ej höra
Ty blott för mig hon sjunga skall!
(*räcker Djamiléh lutan*).

DJAMILEH.

1.

»Noureddin, som jag tillbeder,
Bagdads stolte kung,
Han är skön, smärt som en ceder,
Han är mörk och eldig och ung.
Men om en blick han mig skänker,
Det mitt lugn förstör.
Helt brydd min panna jag sänker —
Vet ej sjelf hvarför!»

Så talar, fången i drömmar,
Harems blyga mö,
Då på sin slöja hon sömmar,
Längtar att få dö.

2.

»Då han bland mängden försvinner
Och ej synes mer,
Straxt en flod af tårar rinner
På min kind, i mitt sköte ner.
Hvad denna ångest behådar,
Kan jag ej förstå.
Och då jag ej honom skådar,
Hvad vållar att jag gråter så?»

Men, stackars barn, på sin fråga
 Intet svar hon fann,
 Ej kunskap om den underbara låga,
 Som i hennes hjerta brann.

HARUN (*afbryter Djamileh, vänligt*).

Din saga är vacker, men hur den skall sluta,
 Jag redan vet.

(*afsides*) Noureddin skall flickan förskjuta!
 (*till Djamileh*) Mitt barn, hör på!

Låt rosen stå,
 Om törnen stinga.
 Blott glädjen må
 Vi offer bringa!
 Låt sången klinga
 Och glaset också!

Ensemble.

Låt rosen stå,
 Om törnen stinga!
 Blott glädjen må
 Vi offer bringa.
 Nu sorger inga
 Oss nalkas få!

HARUN (*till Djamileh*).

Jag afbröt dig nyss. Du är väl inte ond på mig?

DJAMILEH (*räcker honom handen*).

Jag -- ond på dig, herre!

HARUN.

Du är förtjusande. — Ah, jag har en öfverraskning åt dig.

SPLENDIANO (*med tonvigt*).

En vacker öfverraskning!

HARUN (*lägger ett perlband om Djamilehs hals*). Men så se då!

DJAMILEH.

Ett vackert halsband. Det är värdigt en drottning.

SPLENDIANO (*afsides, betraktar Harun*). Han gör sin sak bra.

HARUN.

Nå?

DJAMILEH.

Hvad jag tycker bäst om, är — —

HARUN.

Hvad?

DJAMILEH (*sakta*).

Handen, som ger gåfvan. (*Harun gör en hastigt återhållen gest af liknöjdhet*).

HARUN (*fattar Djamilehs hand*).

Mitt barn, du står på lifvets tröskel, du är god och ömsint, du skall säkert bli lycklig; kom då ihåg mig. (*Djamileh betraktar honom försagd*).

SPLENDIANO (*Kör utanför scenen*).

Jag hör edra vänner komma. Skall ni spela i qväll?

HARUN.

Som vanligt, man skall inte vara obeständig. (*sakta*) Komedien är slut, du förstår? (*pekar på Djamileh, Splendiano gör en jakande åtbörd*). Det är bra. (*går emot sina vänner*).

Scen 5.

DE FÖRRE. HARUNS VÄNNER.

KÖR.

God qväll, vår ädle vän!

HARUN.

God qväll! Jag helsar er!

Med glädje jag er ser.

Helst den af er, som lyckans hjul kan taga fatt.

(Han trycker deras händer.)

Vi med lif och lust skola spela i natt!

*(Djamileh, som ej är beslöjad, håller sig afsides.**Haruns vänner få se henne och visa hvarandra på henne med förstulna gester.)*KÖR *(halfhögt).*

Hvem är denna tärna,
 Fager som en stjärna
 Och som står der käckt
 Med anlet ej af slöjan täckt?
 Hennes läppar glöda.
 Kyssens fjäril vill
 På den blomman röda
 Gerna sitta still.
 Hon är smärt som hinden,
 Rosenröd är kinden,
 Hvita pannan huld
 Bekröns af mjuka lockars guld.
 Harems herskarinna
 Står inför oss här.
 Den skönsta qvinna
 I vårt land hon är.

*(De närma sig instinktliskt Djamileh. Hon vänder sig bort och kastar en förebrående blick på Harun).*HARUN *(vårdslost).*

Det är Djamileh!

HARUN OCH HANS VÄNNER.

Ifrån minareten skallar

En röst, som till bön oss kallar,

Men i mitt bröst ropar det: »Njut!»
 Åt nöjet jag mig öfverlåter,
 Och den värsta af despoter,
 Vår ledsnad, drifva vi ut.

SPLENDIANO (*afsides med komisk
 extas*).

Mitt blod af segerglädje svallar!
 Denna qvinna min jag kallar
 Om en enda kort minut!
 Jag säger »Gå din väg!» och hon gråter —
 »Jag älskar dig!» — och hon fröjdas åter.
 Så är den historien slut.

(*Harun och hans vänner gå, Splendiano följer dem.*)

Scen 6.

DJAMILEH (*står orörlig och tankfull*).

DJAMILEH (*efter en paus*).

Hvarför skrattade han, då han såg på mig? Hans
 ord ljödo som ett afsked. Han bad, att jag skulle
 komma ihåg honom. Hvad behöfs det? Vi ska ju
 aldrig skiljas?

Scen 7.

DJAMILEH. SPLENDIANO. Sedan EN SLAF.

SPLENDIANO (*i dörren, för sig*).

Nu gäller det att vara på samma gång bestämd,
 öfvertygande och — oemotsändlig!

DJAMILEH.

Hvar är Harun?

SPLENDIANO.

Der inne, med sina vänner.

DJAMILEH.

Jag tycker inte om dem. Hvarför utsätter han
 mig för deras blickar?

SPLENDIANO.

Åh, af honom kan man vänta sig allt.

DJAMILEH.

Du talar illa om honom?

SPLENDIANO (*naivt*).

Ja, han är ju min vän, då måtte jag väl ha rättighet att tala illa om honom. Och jag känner honom nog, jag har ju varit hans lärare. Redan som barn var han nyckfull och ombytlig. Och nu —

DJAMILEH.

Hvad menar du?

SPLENDIANO.

Nu bryter han sina kärleksförbindelser, liksom han som liten bröt sönder sina dockor.

DJAMILEH.

Du förtalar honom.

SPLENDIANO.

Du tycks inte känna till din herres vanor.

DJAMILEH.

Han har sagt, att han älskar mig; hvad behöfs då mera?

SPLENDIANO.

Jä, det har han sagt till många.

DJAMILEH.

Till många!

SPLENDIANO.

Inbillar du dig kanske vara den första, som har egt hans ynnest? Jo, tag tackar, jag! Hvar månad stänges dörren efter en gammal kärlek, som går, och öppnas för en ny, som kommer.

DJAMILEH.

Det är inte sant!

SPLENDIANO.

Jo, det är sant, och som du kanske kommer ihåg, har *du* nu varit här en månad.

DJAMILEH (*bestört och orolig*).

En månad?

SPLENDIANO.

Ja, i morse. Så att i qväll — väntar han — — den okända! (*pekar på dörren*) Ja, med ett ord, du förstår: han har återigen brutit sönder sin docka.

DJAMILEH.

Han jagar bort mig!

SPLENDIANO.

Älskar du honom då?

DJAMILEH (*passionerad*).

Om jag älskar honom! Du kan inte ana, hur kär han är mig. Jag har ingenting i hela vida världen, hvarken föräldrar eller fädernesland. Min kärlek är hela mitt lif. — Men du bedrar mig, du plågar mig för ro skull. Harun jagar inte bort mig, det är omöjligt.

SPLENDIANO (*gravitetiskt*).

Nej, men han ger dig din frihet, om du tycker det låter bättre. Se här, tag den här börsen, tills du kan finna någon bättre tröst — och den trösten kanske inte är långt borta. (*Intar en förförisk attityd.*) Se på mig, du. (*Djamileh står orörlig och stirrar framför sig.*) Seså, skratta litet nu! Ditt leende är solstrålen, som skingrar molnen. Kärleken är död, lefve kärleken!

DJAMILEH (*utan att höra på*).Det blir min död! (*gråter*).

SPLENDIANO.

Jag är stadgad, jag, och när jag älskar, så är
är det för evigt — —

DJAMILEH.

Var tyst — säg ingenting mera!

SPLENDIANO.

Jag skall vara tyst, om du bara skänker mig ett
enda litet leende. Harun har redan glömt dig, det
bedyrar jag.

DJAMILEH.

Glömt mig! Och nyss —! Åh, det är en ond
dröm!

KÖR (*i Haruns rum*).

Lyckan är qvinna;
Vill henne man vinna,
Till flykten hon tar.
Men då man minst det tänker,
Sin ynnest hon skänker
Och stannar se'n kvar.
Om spelet oss nöje bringar,
Och ger åt timmarna vingar,
Fastän Lyckan vresigt oss flyr,
Vi spela må, tills dagen gryr!

SPLENDIANO.

Hör du! Det var hans röst. Tycker du att han
låter mycket bedröfvad?

DJAMILEH (*har stått tankfull;
plötsligt lyfter hon upp sitt hufvud och går fram till
Splendiano*). Du säger, att du älskar mig, Splendiano?

SPLENDIANO.

Vill du sätta mig på prof?

DJAMILEH.

Ja, det vill jag. Lofvar du att lyda mig?

SPLENDIANO.

Det svär jag. Hvad ämnar du göra?

DJAMILEH.

Offra Harun min frihet. En annan slafvinna skall ju komma i qväll?

SPLENDIANO.

Ja.

DJAMILEH.

Näväl, låt mig få intaga hennes plats. Då Harun känner igen mig, skall han förstå, att det fins någonting i verlden, som jag sätter högre värde på än friheten.

SPLENDIANO (*afsidet*).

Så barnsligt! Harun känner igen henne genast — — (*högt*) Och om jag samtycker?

DJAMILEH (*med ansträngning*).

Om du samtycker och — om han stöter mig ifrån sig, då har jag förlorat allt på en gång: min frihet och min kärlek. Då är jag din slafvinna.

SPLENDIANO (*förtjust*).

Min slafvinna! Jag går in på förslaget.
(*En slaf inträder och talar sakta med Splendiano.*)

SPLENDIANO.

Köpmannen! Han kommer lägligt. (*till slafven*) Han skall vänta! (*slafven går*). (*Till Djamileh, pekar på en dörr*). Göm dig der inne. Jag skall genast skicka hit slafhandlaren till dig och sedan — — (*med sänkt röst*) du förstår? (*ger henne börsen, som hon förut vägrat ta emot*).

DJAMILEH.

Tack.

SPLENDIANO (*med ironisk godmodighet*). Ingenting att tacka för. Jag är så förtjust åt att få göra dig en tjänst — Jag skall ordna allt

efter din önskan — (*afsidet i det han går*) — och
efter min!

Scen 8.

DJAMILEH (*ensam*).

1.

Af ångest skälver mitt hjerta.
Det bränner af en våldsam smärta.
Af sorgen är jag böjd.
Hvad dom skall jag få höra?
Skall himlen grymt förstöra
För evigt all min fröjd?

(*Det mörknar småningom.*)

2.

Hvad skall han om min list väl tänka?
Skall den mig honom återsänka?
Det var en dårskap blott!
Från mig han skall sig vända,
Ett ord, en blick kanhända
Mitt lif gör kallt och grått!

(*Djamileh drar sig långsamt undan till fonden och
gömmet sig der, då Splendiano återkommer följd af
Harun och hans vänner.*)

Scen 9.

DE FÖRRA. HARUN. SPLENDIANO. EN SLAF.
HARUNS VÄNNER.

HARUN (*missnöjd*).

Du tråkar ut mig med dina betänkligheter (*till
vännerna*). Kom med, efter han vill det.

SPLENDIANO.

Jag vill inte påtvinga er min smak. Ni måste se
med edra egna ögon. (*ropar*) Arakel! (*slafven visar sig*)
Köpmannen får komma in! (*till Harun och hans vän-
ner*) Var inte oroliga; ni ska genast få fortsätta spelet.

Scen 11.

DE FÖRRA. SLAFHANDLAREN. EN ALMÉE.
SLAFVINNOR. MUSIKANTER.

(*Slafhandlaren kommer in med sitt följe och ställer upp musikanterna och slafvinnorna till höger, efter att ödmjukt ha helsat på Harun och Splendiano. — Musik.*)

SPLENDIANO.

Vid Allah! Det är vackra flickor!

KÖPMANNEN (*bugande*).

Ja, inte sant? Harun är en frikostig herre
och — —

SPLENDIANO.

Ja, ja, det veta vi.

KÖPMANNEN.

Värdes kasta en blick på dessa undersköna varelser.

HARUN.

Storskrytare! (*till Splendiano*). Nej, jag går.

KÖPMANNEN.

Tillåter ni inte, att jag säger er — —

HARUN.

Hvad behöfs det? Gör upp affären med Splendiano!

KÖPMANNEN.

En enda blick! (*till alméen, som sitter nedhukad bland de andra slafvinnorna*). Stig upp! (*till musikanterna*) Musik! (*till Harun*) En riktig perla, nådige herre!

ALMÉENS DANS.

(*Akompagnerad af sång och musik. Man har midt på scenen bredt ut en matta, på hvilken alméen ställer sig.*)

KÖR (af *Haruns vänner*).

Med beslöjadt, drömtungt öga,
Trånadsfull, allvarsam,
Rör hon sig med lemmar tröga,
Glider behagfullt fram.

Och som hon musiken somnar,
Lättjefullt den tynar af,
Liksom vågen stilla domnar
På qvällsolspurpradt haf.

Nu den sköna förvånar
En tamburin så gäll,
Och i samma stunden dånar
Cymbalens hårda skräll.

Lättjefullt alméen sig sträcker,
Vaknar upp, spritter till,
Tror, en dröm henne väcker,
Dröm, som hon fånga vill.

Hvirflar om hit och dit,
Som en vind fram hon drar,
Lemnar qvar en strimma hvit,
Som när ett stjärnskott far.

Kärlek blicken ses beslöja,
Stråla ur stjärnor blå,
Och extasen, som de röja,
Berusar oss också.

Sist hon dignar, halft förgången,
Flämtande, kärleksöm,
Sällhetsdrucken, ännu fången
I sin saliga dröm.

(Under denna kör visar Djamileh sig ett ögonblick bakom musikanterna, betraktar alméen med svartsjuka, går derefter ut genom dörren, som Splendiano anvisat henne.)

KÖPMANNEN (*efter dansen*).

Nåväl?

HARUN (*likgiltigt*).

Jag vet inte. Splendiano får bestämma. (*till sina vänner*) Kom! Här förspilla vi vår tid. (*De gå.*)

Scen 11.

SPLENDIANO. KÖPMANNEN. ALMÉEN.
SLAFVINNOR. MUSIKANTER.

SPLENDIANO *till köpmannen, då Harun gått ut*). Vill du förtjena två hundra sekiner?

KÖPMANNEN (*pekar på alméen*).

Hon är värd tio gånger mera.

SPLENDIANO.

Det är inte henne det är fråga om. (*afsides*) För närvarande åtminstone! (*högt*) Vill du förtjena två hundra sekiner genast?

KÖPMANNEN.

Ja, hvarför inte?

SPLENDIANO.

Gå dit ut! (*pekar på dörren, hvarigenom Djamileh gått ut*) Der träffar du en qvinna. Lyd henne blindt! Hon skall säga dig, hvad vi begära af dig.

KÖPMANNEN.

Skall jag gå?

SPLENDIANO.

Ja, men kom igen i morgon med din danserska. Vi ska köpa henne af dig.

(*Alla gå på Splendianos uppmaning.*)

Scen 12.

SPLENDIANO (*ensam, utom sig af förtjusning*). Hon tillhör mig! Det bästa bruk jag

kan göra af Djamilehs förtroende är — att svika det. Jag skall tala om alltsamman för Harun. Djamileh skall få spela sin lilla komedi, han låter inte narra sig, och det är jag, som skördar vinsten!

Kupletter.

1.

För alla mina känslor ömma
Ett aflopp äntligen jag har.
Ja, jag vill kärleksbägarn tömma,
Tills ej en droppe mer fins kvar.
Till sömns hon med sin sång mig vyssar,
Förföriskt emot mig hon ler.
Hvad kärleksras och hvilka kyssar!
Jag vet alls inte till mig mer.

2.

Der grönskande kupol sig hvälfver,
I palmers skugga se'n vi gå.
Jag trycker handen, och hon skälfver,
Men trycker ömt min hand också.
I vågor går den unga barmen,
Och blygt hon slår sitt öga ner.
Till sist jag slår om henne armen —
Jag vet alls inte till mig mer.

(Går till dörren, som leder till Haruns rum, och öppnar den. Skratt utanför. Han lyssnar.) De ä' glada. Så mycket bättre! *(Djamileh synes.)* Ah, Djamileh! Nå, nu ska vi se.

Scen 13.

SPLENDIANO. DJAMILEH.

(Djamileh synes i dörren. Hon är klädd i danserskans dräkt, har målade ögonbryn och håret halft doldt af en slöja).

DJAMILEH *(upprörd).*

Jag är färdig.

SPLENDIANO.

Karlen samtyckte. Det var jag säker på. Nå, är du belåten nu?

DJAMILEH.

Jag är rädd.

SPLENDIANO (*spefullt*).

Åh, du är ju så väl förklädd — — (*afsides*)
Hvad han skall skratta! (*högt*) Tyst, der är han!

Scen 14.

DE FÖRRA. HARUN.

HARUN (*kommer hastigt in*).

Guld, Splendiano! Jag har förlorat. (*Djamileh håller sig afsides*).

SPLENDIANO (*öppnar ett skrin*).

Var så god. (*sakta*) Slafvinnan är här.

HARUN.

Jaså. Är hon vacker?

SPLENDIANO.

Ja, men jag vill tala om för er —

HARUN (*som har fyllt en börs med guld*). Det får du göra sedan; man väntar på mig. (*Får se Djamileh, då han vänder sig om*). Ah, det är danserskan! (*går fram till henne*).

SPLENDIANO (*följer efter*).

Om ni visste — —

HARUN.

Låt mig vara i fred! (*betraktar Djamileh*) Nyss så utmanande och nu så darrande och orolig! Det var besynnerligt. Min lilla dufva, har man talat illa om mig för dig? (*Vill omfamna henne, hon glider undan och tar sin tillflykt till fonden*.)

SPLENDIANO.

Vill ni — —? Nej, han hör mig inte.

HARUN (*intresserad mot sin vilja, följer efter Djamiléh*). Den blyga token, så hon flyr för mig! (*stannar skrattande*). Hennes skygghet är ju förtjusande! — Jag stannar här.

SPLENDIANO.

Ett enda ord, jag ber er — —

HARUN (*ger honom hastigt sin börs*). Tag det här guldets och gå och spela i mitt ställe.

SPLENDIANO.

Men — —

HARUN (*otåligt*).

Lyd och tig!

SPLENDIANO (*afsidet i det han går*).

Nå, jag är i alla fall lugn. Jag vet nog, att han kommer att afskeda henne.

Scen 15.

HARUN. DJAMILEH.

(*Sedan Splendiano gått, tilltar Djamiléh's oro; man ser, att hon är nära att svimma.*)

Duo.

HARUN.

Vill du ej nalkas, ögonen höja

Hvarför darrar du så?

(*afsidet*) Vill hon blott kokettera? (*går till henne*).

DJAMILEH.

O natt, bred ut din slöja
Och gynna du min djerfhet!

HARUN.

Hon är rädd — ser man på!
(eldigt till Djamileh).

Oss ingen ser, på himlen stjärnor blänka.
 Ej kärleksstunden slösa bort!
 Ditt öga, låt det ömt i mitt sig sänka,
 Ty lyckans minut tyvärr är så kort!

DJAMILEH *(vänder sig bort).*

Min sorg ju er ej sårar.
 Jag dölja vill min gråt.
 Förlåt!
 Jag endast spåren dölja vill af mina tårar.

HARUN.

Men här glädjen blott skall le emot dig,
 Och tåren skall min kyss plåna ut från kinden.
 Du blicken gömmer, skygg som hinden,
 Fast den borde stråla mot mig.

Ensemble.

DJAMILEH.

Ack, nådig herre, må min svaghet du spara!
 Förskona mig! Tillåt mig beslöjad få vara!
 Ett anlet skönhet endast har,
 Då kärleken det får förklara
 Med himmelsk glans, strålande klar!

HARUN.

Rädd för mig skall du ej vara.
 Slöjan nog käckt från ditt anlet du drar.
 Låt kärleken det få förklara
 Med sin glans så herrlig och klar!

DJAMILEH *(afsides).*

Jag bäfvar!

HARUN.

Slafvinnan, hvilkens plats du eftersträfvat,
Var ej så kall och tvär.
Hon var mig kär!

DJAMILEH (*obetänksamt*).

Men säg, hvarför ni den slafvinnan då försmådde?
(*afsides*) Männe ej jag nu mig förrådde?

HARUN (*i lätt ton*).

Mycket kär hon mig var; likväl — förstå mig rätt:
Ingen boja mitt lif får trycka.
Hellre då min frihet jag har.
Då jag tvangs från henne mig rycka,
Mellan oss fans ingenting kvar,
Nej, endast ett minne af lycka.
Med perlor jag lät henne smycka,
Och dermed detta band brustet var.
(*Djamileh aftorkar förstulet en tår; afsides förvånad.*)
Hon ju gråter!
Gråt inte mer! Glad på mig blicka!

DJAMILEH (*häftigt*).

Ah hvad ni nu är grym! (*går ifrån honom*).

HARUN.

Du än mig flyr — flyr för min kärleks glöd?
(*går efter henne. Hon vänder sig mot fonden och står plötsligt belyst af månskenet, som tränger genom gallerverket i fonden. Han känner igen henne.*)
Ah! Djamileh! Det är hon! Stackars flicka!
Hon älskar mig! (*står tankfull*).

DJAMILEH (*afsides med smärta*).

Nej, han är kall, hans kärlek död!

HARUN (*för sig*).

Om min kärlek vore en villa,
Männe så upprörd väl nu jag var?

Du lycka, som nu ler mot mig så ljuft och stilla,
Ah! måtte jag få dö, förr'n drömmen skingrats har!

(Han står försjunken i tankar långt från Djamiléh. Man ser, att han kämpar med sig sjelf och söker stå emot sin rörelse.)

DJAMILEH *(afsides)*.

Hvad gör det mig väl nu att hans vrede uppväcka,

Då hans hjerta är kallt?

Förr än jag går min sorg i hafvets djup att släcka,

Jag vill för honom yppa allt!

(närmar sig smänningom Harun, fortsätter med afsigt sin visa från fjerde scenen.)

Hon sitt förlorade hjerta

Sökte öfverallt.

Hon förtäljde om sin smärta

För himlens stjerner, men de logo kallt.

Hon drefs framåt mot sin vilja,

Och en dag låg hon död,

Vissnad som en vattenlilja

Under solens glöd.

Så dog den blomman lilla,

Lika mild och öm;

I döden hon smålog stilla

Mot sin gyllne dröm.

(Harun har åhört henne utan förvåning, försjunken i tankar. Djamiléh afsides med en blick på Harun.)

Ej ett ord! *(faller till hans fötter)*.

Herre — nåd! Förlåt mig!

HARUN.

Ja, jag gerna förlåter!

(kämpande med sig sjelf.)

Men nej — förgäfves du har kommit åter.

Jag vill ej älska dig — nej!

Det ord du begär, det säger jag dig ej.

Gå bort!

DJAMILEH (*med våldsamt förtviflan*).

Ah! Han blott med mig har lekt!

(*med bruten röst.*)

Min kärlek var all min lycka;

O, du grymme, hur nändes du den från mig rycka?

Mera jag höll dig kär än mitt lif och min själ.

För evigt farväl!

(*går mot dörren, men vacklar och faller i den framskyndande Haruns armar.*)

HARUN (*utom sig*).

Nej, Djamileh, jag velat dig pröfva.

Du får ej dö, du får ej från mig gå!

Kan väl fler bevis jag behöfva?

Nu känner jag ditt hjerta, jag känner mitt också!

Min rädda sensitiva!

Din bäfvan och din ångest spar!

Tviflet jag dödat har.

All sorg vi från oss drifva;

Mellan oss allt må blifva

Som i vår lyckas dar!

Ensemble.

HARUN.

Känslans glöd jag bittert saknat,

Nu har du på nytt den födt.

O, Djamileh! Min kärlek har vaknat;

Ej mitt hjerta är dödt!

Kom! Alla öden vi dela,

Ej mig något kan fela,

Då du är mig när!

DJAMILEH (*i hans armar*).

All den glöd han saknat,

Min kärlek till lif den åter födt.

Ja, hans kärlek har vaknat,
Ej hans hjerta är dödt!
Alla öden vi dela.
Ej mig något kan fela,
Då du är mig när.

(Splendiano har visat sig under ensemblen, han gör en åtbörd af förvåning och komisk förtviflan. Bakom honom synas Haruns vänner. Han tycks förklara för dem hvad som händt. Då Harun får se dem, betäcker han svartsjukt Djamilehs ansigte med slöjan, som hon låtit glida ned på axlarna, och går långsamt ut med armen om hennes lif.)

På LOOSTRÖM & KOMP.S förlag är utkommet:

ETT GIFTERMÅL I JAPAN

af Pierre Loti.

Öfversättning från franskan

af Erik Thyselius.

Pris: kr. 2: 75.

Ett giftermål i Japan af *Pierre Loti*, en af det unga Frankrikes mest lofvande författare, är onekligen ett bland de originellaste arbeten vi på senare tid påträffat. Dess handling, hvilken mer än en torde anse förlagd utanför de rämärken, som förmenas omgärda moral i europeisk mening, är kanske det mest originella i hela boken. I alla händelser är det med ständigt växande förvåning man gör förf. sällskap genom berättelsen. Denna rör sig nemligen hela tiden kring en japansk sed, som förf. själf benämner »mindre korrekt» och som på denna sida om jordklotet skulle vara hemfallen under strafflagen. Det är med ett ord hvarken mer eller mindre än ett giftermål; på kort tid. Giftermål af detta slag skola, om man får tro förf., i Japan vara mycket vanliga och aldeles i öfverensstämmelse med den strängaste japanska sedelags fordringar. De ingås inför offentlig myndighet och äro röda respektabla.

Boken är likväl för ingen del en kritik öfver denna japanesernas besynnerliga sed. Förf. nöjer sig helt och hållet med att gifva en skisserad skildring af *sitt* äktenskap med en dotter af det löjliga landet. Någon karaktärsteckning söker han aldrig att åstadkomma. Det är endast med sina egna personliga intryck samt måsterligt utförda landskaps- och genrebilder han fyller boken. Sjelfva giftermålet är endast en bisak, ett staffage till dessa tafflor.

Med detta originella stoff handskas förf. på ett verkligt virtuossätt. Det japanska panorama han upprullar väcker oemotståndligt läsarens intresse för det märkvärdiga land, hvarest seder, moral, åskådningssätt och sedlighetsbegrepp äro fullkomligt motsatta våra. Det nya och öfverraskande i dessa bilder förfelar heller icke att göra sin verkan efter de ständigt enahanda *franska* äktenkapsdramerna, med sina hundra gånger förut omtuggade motiv.

Denna originalitet präglar för resten allt hvad Pierre Loti skrivit. Han kan med skäl benämnas en literär uppfinnare, ty allt sedan sitt första uppträdande han han bidit på idel nya och originella saker. I stället att nöta ut sin talang vid skildrande af specifikt parisiska typer och förhållanden för han sin läsare till trakter af jorden, hvilka hittills lemnats obeaktade af skriftställare.

Hans verkliga namn är *Jules Viaud*. Han är ännu ung och skall besitta en förvånande språkkänedom. I synnerhet utom-europeiska språk skall han vara särskildt hemmastadd uti. Hans uppträdande som författare skall vara föranledt af *Alfonse Daudet*, hvilken af någon händelse fått se de dagböcker han under sina långa och många resor fört. *Wiauds* kännedom om den samtida literaturen skall vara skäligen obetydlig.

Det ifrågavarande arbetet är på det mest utmärkta sätt öfversatt af *Erik Thyselius*.

Vasa Tidning.

ILLUSTRERAD
SPEL BOK.

En handledning i de flesta i Sverige och utlandet brukliga spel, såsom schack, biljard, whist, vira, préférence, boston, piquet, écarté, paciencer, brädspel, domino, crocket, lawn tennis, bollspel m. fl.

Efter de bästa källor utarbetad af

TOM WILSON.

Utkommer fullständig i 7 häften å 75 öre.

ALLTFÖR VACKER.

Roman af

Henry de Pène.

Arbete prisbelönt af franska akademien.

Med ett bref från OCTAVE FEUILLET.

Medlem af franska akademien.

Öfversättning från nittonde upplagan.

Pris: 3 kr.

DUR OCH MOLL

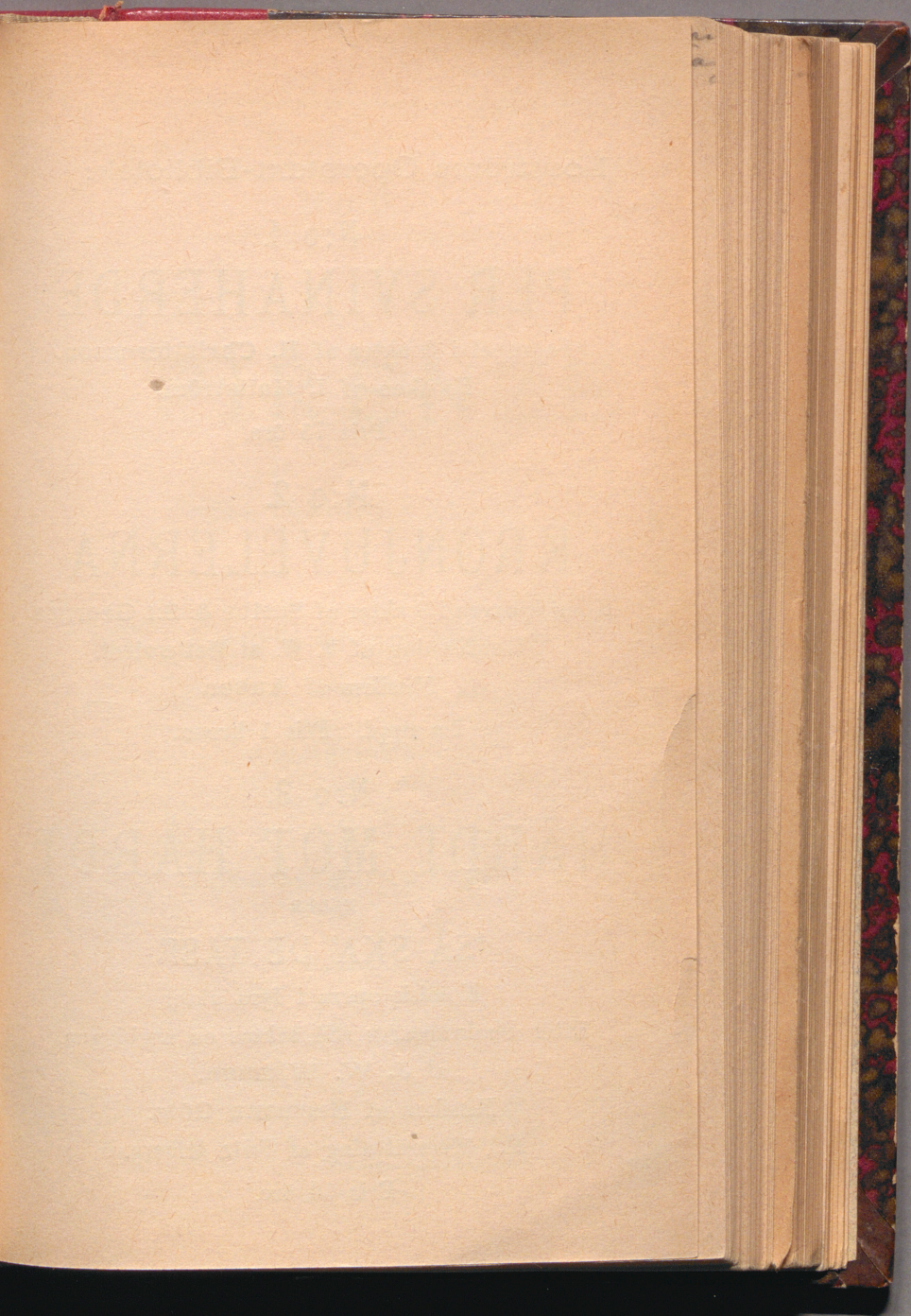
Musikkalender med 18 porträtter.

Redigerad af **FRITHIOF CRONHAMN.**

Pris omkring 2 kr.

***OBS!** Vid köp af 1 exemplar af denna kalender medföljer en kupong, hvilken berättigar att med 10 à 20 % rabatt uttaga tre biljetter till Kgl. Operans föreställningar.*

Looströms Operatext-Bibliotek:

N:o 1.

PER SVINÄRDE

Sagospel i 3 akter af H. Christiernsson.

Musiken af I. Hallström.

Pris 75 öre.

N:o 2.

KRONJUVELERNA

Komisk opera i 3 akter af Scribe & St Georges.

Öfversättning af N. W. af Wetterstedt.

Musiken af Auber.

2:a uppl. Pris 1 krona.

N:o 3.

HÅRDT MOT HÅRDT

ELLER

"SÅ SKA' DE TAS!"

Komisk opera i fyra akter

Efter Shakespeares »Så tuktas en argbigga»,

af J. W. Widman.

Musiken af Hermann Götz.

Fri öfversättning af Fritz Arlberg.

Pris 60 öre.

